

BR-422/13

Wiceburmistrz
3.09.2013
OK

RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU
PRUSZKOWSKIEGO

Wrzesień 2013 r.

SPIS TREŚCI:

• Wprowadzenie	5
• I cel szczegółowy: ograniczenie emisji substancji i energii	6
• 1. Cel operacyjny: Osiągnięcie lepszej jakości powietrza, zwłaszcza w zakresie pyłów	6
• <i>Działanie: 1.1. Inwentaryzacja źródeł emisji substancji do powietrza</i>	6
• <i>Działanie: 1.2. Inwentaryzacja źródeł zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 i formaldehydem</i>	6
• <i>Działanie: 1.3. Przygotowanie programu poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu</i>	9
• <i>Działanie: 1.4. Wspieranie działań na rzecz ograniczenia uciążliwości motoryzacji</i>	10
• <i>Działanie: 1.5. Wdrażanie postanowień programu poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu</i>	10
• <i>Działanie: 1.6. Wzmocnienie nadzoru nad podmiotami gospodarczymi emitującymi zanieczyszczenia do powietrza</i>	10
• <i>Działanie: 1.7. Modernizacja komunalnych źródeł emisji do powietrza (kotłowni) na terenie jednostek organizacyjnych Powiatu Pruszkowskiego</i>	11
• <i>Działanie: 1.8. Wspieranie działań podmiotów prywatnych i publicznych na rzecz zwiększenia efektywności wykorzystania energii</i>	11
• <i>Działanie: 1.9. Wspieranie działań na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu</i>	11
• <i>Działanie: 1.10. Wspieranie działań na rzecz ograniczenia uciążliwości motoryzacji, poprzez wspieranie rozwoju transportu ulicznego, ruchu rowerowego, tworzenia stref wyłączonych z ruchu samochodowego</i>	11
• 2. Cel operacyjny: Osiągnięcie lepszej jakości wód w zakresie badanych parametrów	12
• <i>Działanie: 2.1. Ochrona wód powierzchniowych</i>	12
• <i>Działanie: 2.2. Ochrona wód podziemnych</i>	18

- **3. Cel operacyjny: Ograniczenie uciążliwości hałasu i promieniowania elektromagnetycznego** 19
- *Działanie: 3.1. Inwentaryzacja źródeł uciążliwości akustycznej* 19
- *Działanie: 3.2. Inwentaryzacja źródeł emisji pól elektromagnetycznych i obszarów objętych oddziaływaniem tych pól* 20
- *Działanie: 3.3. Wykonanie mapy akustycznej powiatu* 21
- *Działanie: 3.4. Przeprowadzenie prac mających na celu ograniczenie zagrożenia mieszkańców hałasem poprzez tworzenie barier akustycznych, wymuszanie działań podmiotów będących źródłem emisji aby dokonywały stosownych zmian technologicznych* 21
- *Działanie: 3.5. Wprowadzanie zagadnień akustycznych w planach zagospodarowania przestrzennego* 21
- **4. Cel operacyjny: Zapobieganie skutkom awarii przemysłowych** 22
- *Działanie: 4.1. Współpraca z Komendą Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej* 22
- *Działanie: 4.2. Inwentaryzacja instalacji stanowiących potencjalne zagrożenie środowiska i życia ludzi* 22
- **II cel szczegółowy: ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu** 24
- **1. Cel operacyjny: Ochrona przyrody i krajobrazu z uwzględnieniem wymogów UE** 24
- *Działanie: 1.1. Inwentaryzacja przyrodnicza* 24
- *Działanie: 1.2. Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody* 24
- *Działanie: 1.3. Popieranie wysiłków gmin, organizacji ekologicznych i indywidualnych obywateli mających na celu stworzenie nowych form ochrony przyrody na terenie Powiatu* 25
- **2. Cel operacyjny: Zwiększanie lesistości i dokonanie pojedynczych zadrzewień.** 25
- *Działanie: 2.1. Ustalenie czy na terenie Powiatu znajdują się tereny przewidziane do zalesień* 25
- *Działanie: 2.2. Inwentaryzacja lasów prywatnych* 26
- **3. Cel operacyjny: Ochrona gleb** 26

• <i>Działanie: 3.1. Inwentaryzacja terenów zdegradowanych i wymagających rekultywacji</i>	26
• 4. Cel operacyjny: Ochrona zasobów kopalin i wód podziemnych	26
• III cel szczegółowy: racjonalne gospodarowanie środowiskiem	28
• 1. Cel operacyjny: Ograniczenie materialochłonności, wodochłonności, energochłonności i odpadowości gospodarki, zatrzymanie wody w środowisku	28
• <i>Działanie: 1.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska</i>	28
• <i>Działanie: 1.2. Kontrola prawidłowego funkcjonowania melioracji wodnych</i>	30
• 2. Cel operacyjny: Wykorzystanie energii odnawialnej do 7,5 % ogółu energii zużywanej	30
• 3. Cel operacyjny: Usprawnienie zarządzania środowiskiem	31
• <i>Działanie: 3.1. Wzmocnienie służb ochrony środowiska w gminach i w Powiecie</i>	31
• <i>Działanie: 3.2. Gospodarowanie środkami Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Pruszkowie</i>	32
• <i>Działanie: 3.3. Rozszerzanie systemu udostępniania informacji o środowisku zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo Ochrony Środowiska</i>	33
• IV cel szczegółowy: edukacja ekologiczna i podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu	33
• 1. Cel operacyjny: Większa aktywność społeczeństwa na rzecz środowiska	33
• PODSUMOWANIE	34

Wprowadzenie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pruszkowskiego został przyjęty Uchwałą Nr XVIII/125/2004 Rady Powiatu Pruszkowskiego z dnia 27 kwietnia 2004 r.

W zatwierdzonym przez Radę Powiatu Pruszkowskiego Programie Ochrony Środowiska w Powiecie Pruszkowskim jako cel nadrzędny przyjęto:

POPRAWĘ STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I OCHRONĘ JEGO ZASOBÓW

Dla realizacji celu nadrzędnego przewidziano osiągnięcie czterech priorytetów szczegółowych:

- I. Ograniczenie emisji substancji i energii.
- II. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu.
- III. Racjonalne gospodarowanie środowiskiem.
- IV. Zwiększenie aktywności obywatelskiej i podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności Powiatu.

Poniżej omówiono zakres realizacji Programu.

Za okres sprawozdawczy przyjęto okres od 1 lipca 2012 roku do dnia 30 czerwca 2013 r. Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska wskazują, iż sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Środowiska powinno być przedstawiane co dwa lata. Poprzednie sprawozdanie przedstawiono Radzie Powiatu Pruszkowskiego w ubiegłym roku.

W dniu 23 stycznia 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21), która w art.34 ust. 3 określa, iż Plany gospodarki odpadami są opracowywane na poziomie krajowym i wojewódzkim. Tym samym ustawa o odpadach nie przewiduje opracowywania powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami.

I CEL SZCZEGÓŁOWY: OGRANICZENIE EMISJI SUBSTANCJI I ENERGII

1. Cel operacyjny: Osiągnięcie lepszej jakości powietrza, zwłaszcza w zakresie pyłów

Jakość powietrza atmosferycznego na terenie powiatu pruszkowskiego jest uzależniona od dwóch głównych czynników;

1. oddziaływania lokalnych źródeł emisji,
2. oddziaływania zanieczyszczeń z innych obszarów, w szczególności z aglomeracji warszawskiej i sąsiednich powiatów.

Wśród lokalnych źródeł zanieczyszczenia, największy wpływ na pogorszenie jakości powietrza mają:

- emisja punktowa z podmiotów gospodarczych;
- niska emisja z: pieców węglowych w indywidualnych budynkach jednorodzinnych, zakładów przemysłowych, gospodarstw ogrodniczych itp.
- transport samochodowy,
- nielegalne spalanie odpadów (w piecach domowych i innych),

Działanie: 1.1. Inwentaryzacja źródeł emisji substancji do powietrza

W okresie sprawozdawczym udzielono 4 pozwolenia na wprowadzanie gazów lub/i pyłów do powietrza.

Działanie: 1.2. Inwentaryzacja źródeł zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 i formaldehydem

Źródłami zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 w latach 2007 - 2013, którym udzielono pozwolenia na wprowadzanie gazów lub/i pyłów do powietrza lub przyjęto zgłoszenia instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko są:

1. FIRMA PRODUKCYJNO - HANDLOWA „GLASSKOP” Jacek Koperski
ul. Nadrzeczna 4, 05 - 552 Wólka Kosowska (ul. Brzozowa 7B, 05 - 840 Nadarzyn);
2. „SFM FILTRY” ŁUCZAK Sp. J. ul. Zimna 8, 05 - 800 Pruszków (Stara Wieś ul. Grodziska 45);

3. THERM - TRADE Sp. z o. o. Spółka Komandytowa Nowa Wieś ul. Kamelskiego 9, 05-806 Komorów;
4. ASO FIAT Tadeusz Jankowski Rybie ul. Raszyńska 25, 05-090 Raszyn;
5. BLACHARSTWO I LAKIERNICTWO POJAZDOWE Świontek Arkadiusz ul. Niska 17, 05 - 090 Raszyn;
6. „Centrum Klima” Sp. z o.o. ul. Noakowskiego 4, 05 - 820 Piastów;
7. „Piastowskie Zakłady Przemysłu Gumowego STOMIL” Sp. z o. o. ul. Warszawska 49/51, 05-820 Piastów;
8. Polbruk S. A. ul. Nowy Świat 16c, 80 - 299 Gdańsk (ul. Parzniewska 6, 05 - 800 Pruszków);
9. Przedsiębiorstwo Produkcji Mas Betonowych „Bosta - Beton” Sp. z. o. o. ul. Ksawerów 30, 02 - 656 Warszawa (ul. St. Bryły 4, 05 - 800 Pruszków);
10. PRUMEL Sp. z o. o. ul. Mostowa 4, 05 - 800 Pruszków;
11. AUTO - SERVICE ZALEWSCY s. c. Krystyna, Adam Zalewscy, Janki Al. Krakowska 52, 05 - 090 Raszyn;
12. Kosmepol Sp. z o. o. ul. Warszawska 21, 05 - 805 Kanie;
13. Libet S.A. ul. Powstańców Śl. 5, 53 - 332 Wrocław (ul. Groblowa 5, 05 - 800 Pruszków);
14. SMURFIT KAPPA POLSKA Sp. z o. o. ul. Klasyków 36, 03 - 163 Warszawa (ul. Groblowa 10, 05 - 800 Pruszków);
15. VIS Sp. z o. o. ul. Kasprzaka 29/31, 01 - 234 Warszawa (ul. 3 Maja 8, 05 - 800 Pruszków);
16. McDonald’s Polska Spółka Sp. z o. o. ul. Marynarska 15, 02 - 674 Warszawa (ul. Kościuszki 17, 05 - 800 Pruszków, Janki ul. Mszczonowska 3, 05 - 090 Raszyn);
17. „MAG - NATA” Rusinowski ul. Kossaka 21, 05 - 820 Piastów;
18. „KONGSBERG AUTOMATIVE” Sp. z o. o. ul. 3-go Maja 8, 05 - 800 Pruszków;
19. Nadarzyn Industrial Park Sp. z o. o. Pl. Andersa 5, 61 - 894 Poznań (Al. Katowicka 66. 05 - 830 Nadarzyn);
20. Głaspol Sp. z o. o. ul. Kolejowa 1, 32 - 312 Jaroszewiec (ul. Przejazdowa 22 b, 05 - 800 Pruszków);
21. METRO Group Asset Management Polska Sp. z o. o. Al. Krakowska 61, 02 -183 Warszawa (Janki ul. Mszczonowska 3, 05 - 090 Raszyn);
22. Volvo Polska Sp. z o. o. ul. Mydlana 2, 51 - 502 Wrocław (Al. Katowicka 215, 05 - 831 Młochów);

23. Michelin Polska S. A. ul. Leonharda 9, 10 - 454 Olsztyn (ul. Przejazdowa 22C, 05 - 800 Pruszków);
24. ProLogis Poland LXXXIX Sp. z o. o. ul. Złota 59, 00 - 120 Warszawa (Al. Kasztanowa 160, 05 - 831 Młochów);
25. ProLogis Poland XCIII Sp. z o. o. ul. Złota 59, 00 - 120 Warszawa (Al. Kasztanowa 160, 05 - 831 Młochów);
26. Instytut Badawczy Leśnictwa ul. Braci Leśnej 3, Sękocin Stary, gmina Raszyn (ul. Braci Leśnej 3, Sękocin Stary, gmina Raszyn);
27. ProLogis Poland REIT Sp. z o. o. IV S. K.-A. ul. Złota 59, 00 - 120 Warszawa (ul. Waława 2, Sokołów);
28. Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe „MEDIUM” Krzysztof Chojnacki i wspólnicy, Sp. jawna ul. Kubusia Puchatka 8, 05 - 830 Nadarzyn;
29. ProLogis Poland LI Sp. z o. o. ul. Złota 59, 00 - 120 Warszawa (ul. Waława 2, Sokołów);
30. Warszawskie Zakłady Zielarskie „Herbapol” Pruszków ul. Ołówkowa 54, 05 - 800 Pruszków;
31. Edelmann Poland Sp. z o. o. ul. 3 Maja 8, 05 - 800 Pruszków;
32. AGI Media Warszawa Sp. z o. o. ul. Nowa 23, Stara Iwiczna, 05 - 500 Piaseczno (ul. 3 Maja 8, 05 - 800 Pruszków);
33. COLIBRA Janusz Karpiński ul. Świerkowa 14. 05 - 800 Pruszków;
34. Bawaria Motors Sp. z o. o. ul. Czerniakowska 47, 00 - 715 Warszawa (Dealer BMW i MINI Bawaria Motors, ul. Krakowska 5, 05 - 090 Falenty);
35. Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników ul. Skłodowska - Curie 55 w Toruniu (Oddział Elastomerów i Technologii Gumy w Piastowie ul. Harcerska 30. 05 - 820 Piastów);
36. „St-Majewski Spółka Akcyjna Spółka Komandytowa” ul. Ołówkowa 1. 05 -800 Pruszków;
37. Zakład Usług Pogrzebowych Mariusz Szadkowski ul. Gęsickiego 3, 05-820 Piastów;
38. MONKIEWICZ i SPÓŁKA Spółka Jawna ul. Kamelskiego 9, Nowa Wieś, 05-806 Komorów;

39. P.P.U.H. „EFEKT” Sp. z o.o. BUDOWA I NAPRAWA DRÓG ul. Szomańskiego 8,
02-495 Warszawa,

40. „EDEL” Edward Panek Domaniew 18, 05 - 840 Brwinów.

Działanie: 1.3. Przygotowanie programu poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu

Obowiązek określania programów ochrony powietrza wynika z art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (j. t. Dz. U. z 2008 r. Nr 25. poz. 150 z późn. zm.).

Programy określa się dla stref (strefa to aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy oraz obszar powiatów nie wchodzących w skład ww. aglomeracji), w których poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub poziom docelowy. Programy mają na celu osiągnięcie dopuszczalnych poziomów i poziomów docelowych substancji w powietrzu.

Zgodnie z art. 19 pkt 1 i pkt 2 oraz art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1462 z późn. zm.) - od 1 stycznia 2008 r. programy ochrony powietrza określa w drodze uchwały sejmik województwa. Programy ochrony powietrza sporządzane są na podstawie dokumentacji wykonywanych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. z 2008 r. Nr 38, poz. 221).

Ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 Uchwałą Nr 235/08 z dnia 17 listopada 2008 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego określił program ochrony powietrza dla strefy powiat pruszkowski, mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10. Uchwała opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego Nr 216 z dnia 15 grudnia 2008 roku, poz. 9142.

„Program ochrony powietrza dla strefy Powiat Pruszkowski” jest dostępny na stronie <http://www.mazovia.pl/pozostale/art.832,program-ochrony-powietrza-dla-strefy-powiat-pruszkowski.html>

Działanie: 1.4. Wspieranie działań na rzecz ograniczenia uciążliwości motoryzacji

W ramach działań wspierających ograniczenie uciążliwości motoryzacji, w 2008 r. opracowana została koncepcja układu drogowego Powiatu Pruszkowskiego. Zadania związane z poprawą sieci dróg oraz ograniczeniem uciążliwości motoryzacji realizowane są w sposób ciągły.

Uciążliwości motoryzacyjne związane są przede wszystkim z emisją pyłu – ścieranie opon i emisja z układu wydechowego, szczególnie z silników wysokoprężnych oraz z hałasem. Poprawa układu drogowego Powiatu Pruszkowskiego, dążąca w szczególności do ograniczenia tranzytowego ruchu ciężarowego przez tereny zamieszkałe oraz poprawienie płynności ruchu (eliminacja emisji zanieczyszczeń oraz hałasu generowanych przez pojazdy hamujące, stojące oraz ruszające) przyczynia się do zmniejszenia uciążliwości motoryzacji.

Działanie: 1.5. Wdrażanie postanowień programu poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu

W ramach działań zmierzających do ustalenia celów Programu, Powiat realizował następujące inwestycje, ograniczających emisję pyłu zawieszzonego PM10 do powietrza:

- przebudowa al. M. Dąbrowskiej i ul. Brzozowej oraz budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Brzozowej i ul. Komorowskiej;
- przebudowa wraz z odwodnieniem ul. Rolnej w Kajetanach i ul. Nadarzyńskiej w Szamotach;
- przebudowa drogi nr 3141 W – ul. Przyszłości w Pruszkowie i Parzniewie,
- przebudowa drogi nr 3115 W – Al. M. Dąbrowskiej i ul. Brzozowa w Komorowie,
- przebudowa drogi nr 3124 W – ul. 36 P.P. Legii Akademickiej i ul. Główna w Parzniewie,
- przebudowa drogi nr 3128 W – ul. Grodziska w Brwinowie.

Powyższe działania ograniczają emisję pyłu PM10 poprzez zmniejszenie ilości pyłu powstającego w czasie ścierania powierzchni opon oraz nawierzchni. Nowoczesne nakładki zdecydowanie ograniczają emisję.

Działanie: 1.6. Wzmocnienie nadzoru nad podmiotami gospodarczymi emitującymi zanieczyszczenia do powietrza

Zadanie to prowadzone jest na bieżąco. W jego ramach Starosta współpracuje z Inspekcją Ochrony Środowiska oraz z jednostkami samorządu terytorialnego. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez podmiot przepisów o ochronie środowiska lub wystąpienia

uzasadnionego podejrzenia, iż takie naruszenie mogło nastąpić, Starosta występuje z wnioskiem do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o podjęcie działań będących w jego kompetencji.

W okresie sprawozdawczym Starosta Pruszkowski nie stwierdził przypadków naruszania przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Działanie: 1.7. Modernizacja komunalnych źródeł emisji do powietrza (kotłowni) na terenie jednostek organizacyjnych Powiatu Pruszkowskiego

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano potrzeby podjęcia działania 1.7.

Działanie: 1.8. Wspieranie działań podmiotów prywatnych i publicznych na rzecz zwiększenia efektywności wykorzystania energii

W okresie sprawozdawczym Powiat przystąpił do grupy zakupowej energii, co przyczyni się do zwiększenia efektywności wykorzystania energii.

Działanie: 1.9. Wspieranie działań na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu

W okresie sprawozdawczym nie zostały podjęte powyższe działania, głównie z uwagi na brak środków, które mogłyby być przeznaczone na rozwój odnawialnych źródeł energii.

Działanie: 1.10. Wspieranie działań na rzecz ograniczenia uciążliwości motoryzacji, poprzez wspieranie rozwoju transportu ulicznego, ruchu rowerowego, tworzenia sfer wyłączonych z ruchu samochodowego.

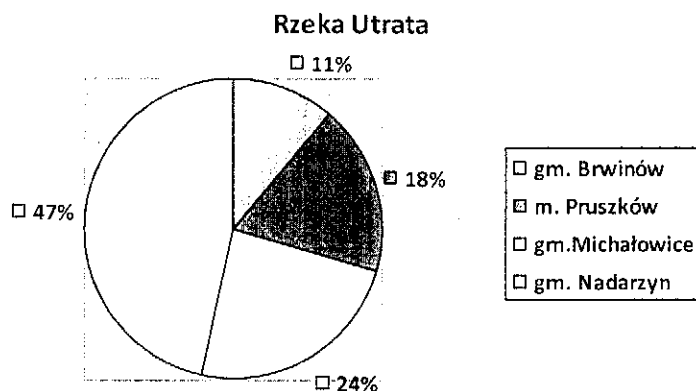
W okresie sprawozdawczym nie zostały podjęte powyższe działania. Powyższe zadania leżą głównie w kompetencjach gmin. Dodatkowo powyższe zadanie wymaga znacznych nakładów finansowych, którymi obecnie Powiat Pruszkowski nie dysponuje.

2. Cel operacyjny: Osiągnięcie lepszej jakości wód w zakresie badanych parametrów

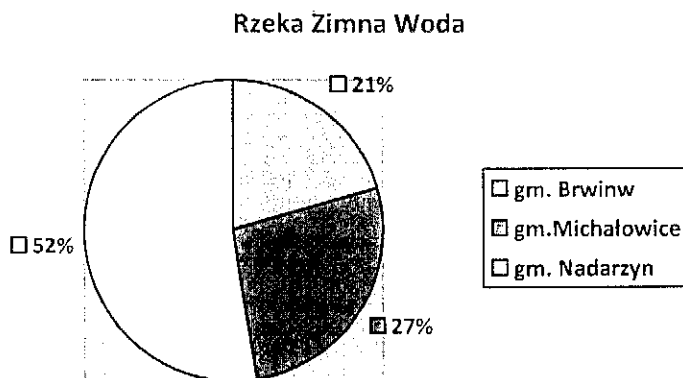
Działanie: 2.1. Ochrona wód powierzchniowych

- o Na terenie Powiatu płyną następujące wody rzeki:

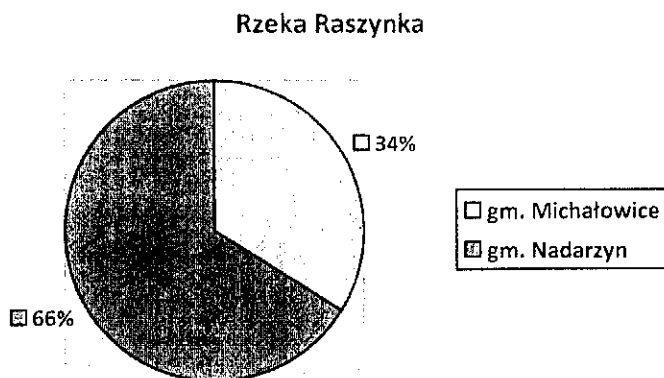
- Utrata	gm. Brwinów	2.675 m
	miasto Pruszków	4.411 m
	gm. Michałowice	5.721 m
	gm. Nadarzyn	<u>11.190 m</u>
		23.190 m

- Zimna Woda	gm. Brwinów	7.950 m
	gm. Michałowice	1.550 m
	gm. Nadarzyn	<u>13.070 m</u>
		22.997 m

- Raszynka	gm. Michałowice	4.215 m
	gm. Raszyn	<u>8.720 m</u>
		12.935 m

- Głoskówka	gm. Nadarzyn	1.904 m
- Rokitnica Nowa	gm. Brwinów	1.680 m
- Rokitnica Stara	gm. Brwinów	4.525 m
- Żbikówka	miasto Pruszków	4.100 m
- Mrówka	gm. Nadarzyn	7.080 m

Starosta Pruszkowski udziela pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych tj. do rzek na terenie powiatu. W wydawanych przez Starostę decyzjach określone są warunki oraz obowiązki jakie podmiot musi spełniać, aby wprowadzanie ścieków do odbiornika miało jak najmniejszy wpływ na wody powierzchniowe. Kontrolą prawidłowego wypełniania warunków decyzji – pozwoleń wodnoprawnych oraz przestrzegania przepisów dotyczących wód zajmuje się Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Podmioty posiadające pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód muszą spełniać warunki określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków

do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006 r. Nr 137, poz. 984 z późn. zm).

W celu ochrony jakości wód powierzchniowych podmioty korzystające ze środowiska zobowiązane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. z 2008 r., Nr 215, poz. 1366) przedkładać Staroście oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska wyniki pomiarów jakości odprowadzanych ścieków.

W celu utrzymania w należytym stanie koryt wód płynących zgodnie z art. 22 Prawa wodnego Starosta Pruszkowski w drodze decyzji nakłada obowiązek partycypacji w kosztach utrzymania tych wód na zakłady, które przez wprowadzanie ścieków do wód przyczyniają się do wzrostu kosztów ich utrzymania. Zakłady zobowiązane są do ponoszenia kosztów związanych z konserwacją i utrzymywaniem cieków wodnych proporcjonalnie do odnoszonych korzyści.

Stan i jakość wód płynących:

Wody powierzchniowe są objęte monitoringiem wód płynących prowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Badania prowadzone były w 3 punktach pomiarowych, tj:

Rzeka	Punkty pomiarowe	Km biegu rzeki	Gmina	Nazwa badanego wskaźnika	Klasa
Utrata	Pruszków-park	47,3	Pruszków	Tlen rozp. BZT ₅ Azot amonowy Niezn. amoniak Azotyny Fosfor ogólny Chlor całk. poz.	non
Rokitnica	Kotowice	10,8	Brwinów	Tlen rozp. BZT ₅ Azot amonowy Niezn. amoniak Azotyny Fosfor ogólny Chlor całk. poz.	non
Zimna Woda	Biskupice – ujęcie do Rokitnicy	2,3	Brwinów	Tlen rozp. BZT ₅ Azot amonowy Niezn. amoniak Azotyny Fosfor ogólny Chlor całk. poz.	non

Stan jakości wód powierzchniowych, uwzględniający wskaźniki fizyczne, chemiczne i biologiczne można ocenić jako bardzo zły – we wszystkich punktach pomiarowych zewidencjonowano wody złej jakości.

Głównymi czynnikami obniżającymi jakość wód rzek są:

- spływy powierzchniowe z terenów wiejskich,
- wody opadowe i zakwaszenie opadów,
- nielegalnie deponowane odpady,
- nieszczelność bezodpływowych zbiorników na nieczystości,
- nielegalny zrzut ścieków bytowych na pola, w lasach i bezpośrednio do cieków,
- nieszczelność systemów kanalizacyjnych.

W roku 2007 opracowano „*Regionalny Program Rozwoju Gmin i Powiatu Pruszkowskiego zlewni Utraty – Program Utrata*”, wykonany przez firmę AQUAGEO Michał Fic z siedzibą ul. Grocholskiego 1, 05-090 Falenty – Raszyn. Celem „Programu Utrata” jest ochrona stanu ilościowego i jakościowego wód rzeki Utraty i jej dopływów oraz spójne zobrazowanie wybranych zagadnień z zakresu hydrologii, hydrogeologii, melioracji, gospodarki wodnej, ochrony środowiska i planowania przestrzennego, które mają istotny wpływ na rozwój gmin i powiatu pruszkowskiego w zlewni Utraty.

„*Regionalny Program Rozwoju Gmin i Powiatu Pruszkowskiego zlewni Utraty – Program Utrata*” porusza m.in. następujące zagadnienia:

- Ogniska zanieczyszczeń wód w zlewni rzeki Utraty (ze szczególnym uwzględnieniem miejsc zrzutu ścieków do wód powierzchniowych);
- Aktualizację hydrologiczną zlewni Utraty stanowiącą podstawę przyszłego projektowania i planowania w zakresie budownictwa wodnego, ochrony przed powodzią oraz zarządzania zasobami śródłądowych wód powierzchniowych;
- Związki i wzajemne powiązania wód powierzchniowych i wód podziemnych w zlewni Utraty;
- Analizę zamierzeń w planowaniu przestrzennym gmin, a docelowy wpływ skutków zagospodarowania na wody zlewni rzeki Utraty.

Przedmiotowy Program dostępny jest na stronie internetowej BIP – Powiat Pruszkowski: www.bip.powiat.pruszkow.pl

o Zagrożenie powodzią i podtopieniami na terenie Powiatu Pruszkowskiego:

Zagrożenie powodziowe w Powiecie jest niewielkie. Dotychczas stany zagrożenia, nawet przy niekorzystnych warunkach pogodowych, nie występowały. Przez teren Powiatu przepływa 8 rzek (cieków). Występujące na terenie Powiatu rzeki, w tym Utrata, i zbiorniki wodne nie powinny stwarzać zagrożeń w znaczeniu typowo powodziowym. Tereny ewentualnie zagrożone powodzią, czy też podtopieniami w wyniku bardzo niekorzystnych warunków środowiskowych, określono w tabeli przedstawionej na następnych stronach. Przypadki intensywnych, długotrwałych opadów atmosferycznych, w połączeniu z warunkami sprzyjającymi zaistnieniu sytuacji niebezpiecznej (np. uszkodzone systemy melioracyjne), stwarzają realne zagrożenie w formie podtopień, którym ulegają nieużytki, pastwiska, łąki, grunty orne, ogródki działkowe a także budynki mieszkalne oraz gospodarce.

Analizując ostatnie lata, można stwierdzić, że głównymi przyczynami podtopień w Powiecie są wody roztopowe, wody opadowe i gruntowe, a także uszkodzone elementy systemów melioracyjnych i przepustów. Dodatkowo występuje, np. w Gminie Michałowice, niekorzystne ukształtowanie terenu oraz mała chłonność gleby.

Podsumowując - w Powiecie Pruszkowskim nie występuje typowe zagrożenie powodziowe. Zdarzenia o charakterze miejscowych podtopień występują ze względu na obfite opady i roztopy. Ich niszcząca działalność jest dodatkowo zwiększana poprzez niesprawne działanie systemów melioracyjnych oraz zły stan techniczny urządzeń wodnych. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż występowanie podtopień wynika również ze zmiany charakteru użytkowania nieruchomości, w szczególności z uwagi na zmiany przeznaczania gruntów rolnych głównie poprzez ich zabudowę, utwardzanie i uszczelnianie znacznych powierzchni terenu oraz tworzenie nowej infrastruktury komunikacyjnej.

**Tereny zagrożone powodzią i zatopieniami w wyniku ekstremalnych opadów
(zalew wody 0,5%)**

Rzeka Rokitnica

Km biegu rzeki	Brzeg Prawy/Lewy	Nazwa miejscowości
9 – 8.8	P	Czubin

Rzeka Zimna Woda

Km biegu rzeki	Brzeg Prawy/Lewy	Nazwa miejscowości
19 - 17	L	Rusiec
17 - 13	P/L	Nadarzyn
13 – 11,5	P/L	Strzeniówka
11 – 7	L	Kanie
9.5 – 8	P	Nowa Wieś
7 – 5.5	P	Parzniew
4 – 2	L	Brwinów

Działanie: 2.2. Ochrona wód podziemnych

Wody podziemne, wykorzystywane głównie do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych i farmaceutycznych wymagają szczególnej ochrony przed zanieczyszczeniem. Ustawa Prawo wodne, określa m.in. warunki jakie powinny być spełnione, aby korzystanie ze środowiska miało jak najmniejszy wpływ na jakość wód podziemnych. Podmiot korzystający ze środowiska ma obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego m.in. na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi. W wydawanych przez Starostę pozwoleniach wodnoprawnych określone są warunki oraz obowiązki jakie podmiot musi spełniać, aby szczególne korzystanie z wód miało jak najmniejszy wpływ na środowisko przyrodnicze. Kontrolą prawidłowego wypełniania warunków decyzji – pozwoleń wodnoprawnych oraz przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód zajmuje się Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej. Podmioty posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód są zobowiązane przedkładać Staroście oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska wyniki pomiarów jakości odprowadzanych ścieków oraz pobieranej wody podziemnej.

Gospodarowanie wodami podziemnymi powinno być prowadzone z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości.

Przy wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód organ weryfikuje czy wielkość poboru wód nie przekracza zasobów eksploatacyjnych ujęcia.

Na terenie powiatu długość sieci kanalizacji sanitarnej nie dorównuje długości sieci wodociągowej. Nadal istnieją obszary nieskanalizowane, szczególnie na terenach wiejskich. Budowa sieci kanalizacyjnych i wodociągowych zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) należy do zadań własnych gmin. W ramach inwestycji gminnych długość sieci kanalizacyjnej systematycznie zwiększa się.

Jeżeli nie zabraniają tego przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na terenach nie objętych systemem kanalizacji sanitarnej istnieje możliwość wykonywania przydomowych oczyszczalni ścieków. Przydomowe oczyszczalnie ścieków to zespół urządzeń, w którym ścieki bytowo - socjalne oczyszczane są w stopniu umożliwiającym ich odprowadzanie bezpośrednio do gruntu lub pobliskich wód powierzchniowych bez zagrożenia skażeniem środowiska naturalnego. Jest to alternatywa dla tradycyjnych zbiorników bezodpływowych (szamb). W niektórych planach

zagospodarowania przestrzennego znajdują się jednak zapisy zabraniające budowy tego typu instalacji. Wynika to z lokalnych uwarunkowań hydrogeologicznych.

W okresie sprawozdawczym Starosta Pruszkowski wydał 192 decyzji – pozwoleń wodno prawnych.

3. Cel operacyjny: Ograniczenie uciążliwości hałasu i promieniowania elektromagnetycznego

Działanie: 3.1. Inwentaryzacja źródeł uciążliwości akustycznej

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego występują różne rodzaje źródeł uciążliwości akustycznej, m.in:

- źródła punktowe (zakłady przemysłowe, dyskoteki itp.);
- źródła liniowe (drogi i linie kolejowe);
- źródła hałasu lotniczego.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności przez:

1. utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
2. zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Wielkość emisji hałasu wyznacza się i ocenia na podstawie pomiarów poziomu hałasu w środowisku.

Wykaz zakładów, w wyniku działalności których, przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu, co było podstawą do wydania przez Starostę decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu:

1. „CREDITUM” Jan Jacek Rendek ul. Natalińska 15A, 05-805 Otrębusy;
2. Przedsiębiorstwo Państwowe Użyteczności Publicznej „Poczta Polska” ul. Rakowiecka 26, 00 - 940 Warszawa (Urząd Pocztowy ul. Kościuszki 28, 05 - 800 Pruszków);
3. „JAKOMEX” Sp. z o. o. ul. Działkowa 21/25, Reguły, 05 - 816 Michałowice;
4. ZPUH Łukasiak i Spółka Sp. Komandytowa ul. Niecała 7, 05 - 820 Piastów;

5. „Piastowskie Zakłady Przemysłu Gumowego STOMIL” Sp. z o. o. ul. Warszawska 49/51, 05-820 Piastów;
6. DPD Polska Sp. z o. o. Centrala ul. Mineralna 15, 02 - 274 Warszawa (DPD Polska Sp. z o. o. Oddział Warszawa 3 ul. Groblowa 4, 05 - 800 Pruszków);
7. Gospodarstwo Rolno - Hodowlane ul. Sosnowa 3, 05 - 830 Nadarzyn;
8. JERONIMO MARTINS DYSTRYBUCJA S. A. ul. Żniwna 5, 62 - 025 Kostrzyn (sklep Biedronka ul. Wysockiego 3A, 05 - 820 Piastów);
9. POLZUG INTERMODAL Sp. z o. o. ul. Wilcza 46, 00 - 679 Warszawa (POLZUG INTERMODAL Sp. z o. o. ul. Przytorowa 1, 05 - 800 Pruszków);
10. „ELMART” Andrzej Cichomski ul. Waryńskiego 17a, 05 - 800 Pruszków;
11. IRAKLIS Sp. z o. o. ul. Kamelskiego 9, 05 - 806 Komorów;
12. Warszawa Print Sp. z o. o. ul. Drukarska 2, 05 - 090 Raszyn - Jaworowa;
13. „JARKOM § STANČZYK” ul. Jarzábka 6, 05 - 090 Raszyn - Rybie;
14. Chromownia Techniczna Bartłomiej Mańkowski Al. Jerozolimskie 418 A, 05-800 Pruszków;
15. Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe „FORMIKA” Sp. z o. o., ul. Jarzábka 2, 05 - 090 Raszyn;
16. JERONIMO MARTINS DYSTRYBUCJA S. A. ul. Żniwna 5, 62 - 025 Kostrzyn (sklep „Biedronka” Al. Wojska Polskiego 11, 05-800 Pruszków);
17. PPHU PRO V CAR ul. Dygasińskiego 28, 05-820 Piastów.

Działanie: 3.2. Inwentaryzacja źródeł emisji pól elektromagnetycznych i obszarów objętych oddziaływaniem tych pól

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego w latach 2002 - 2003 zostało wydanych 11 decyzji na emisje pól elektromagnetycznych.

Od 2003 r. organem właściwym do wydawania pozwoleń na emisję pól elektromagnetycznych z mocy prawa był wojewoda. Nowelizacja ustawy Prawo Ochrony Środowiska zniósła pozwolenia na emisję pól elektromagnetycznych w lipcu 2005 r.

Od 2011 r. nowym obowiązkiem zgłoszenia instalacji z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych objęte są wg § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (Dz. U. z 2010 r. Nr 130, poz. 879) następujące instalacje:

1) stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV;

2) instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz.

W okresie od 1 lipca 2012 do 30 czerwca 2013 przyjęto 32 zgłoszenia nowych instalacji i zmieniono 8 zgłoszeń instalacji wcześniej przyjętych, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, z których emisja nie wymaga pozwolenia, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko.

Działanie: 3.3. Wykonanie mapy akustycznej powiatu

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska przewidują, iż oceny stanu akustycznego środowiska wykonuje się obowiązkowo dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz dla dróg, linii kolejowych oraz lotnisk, które zostały zaliczone do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach. Na terenie Powiatu Pruszkowskiego mapy akustyczne wykonywane są dla fragmentu (leżącego w granicach powiatu) linii kolejowej o obciążeniu ruchem większym od 30 000 przejazdów na rok oraz dla otoczenia Portu Lotniczego im. F. Chopina w Warszawie.

Działanie: 3.4. Przeprowadzenie prac mających na celu ograniczenie zagrożenia mieszkańców hałasem poprzez tworzenie barier akustycznych, wymuszanie działań podmiotów będących źródłem emisji aby dokonywały stosownych zmian technologicznych

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano potrzeby podjęcia działania 1.7.

Działanie: 3.5. Wprowadzanie zagadnień akustycznych w planach zagospodarowania przestrzennego

W celu ochrony zabudowy mieszkaniowej i obszarów chronionych akustycznie przy opiniowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gmin postuluje się o wprowadzanie, w przypadku ich braku, stosownych zapisów dotyczących doboru odpowiednich zabezpieczeń.

4 Cel operacyjny: Zapobieganie skutkom awarii przemysłowych

Działanie: 4.1. Współpraca z Komendą Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej

Działania ukierunkowane na minimalizowaniu zagrożenia oraz zapobieganiu skutkom ze strony awarii przemysłowych realizuje Komenda Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej, a także Zespół Zarządzania Kryzysowego. Między Wydziałem Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Zespołem Zarządzania Kryzysowego i KPPSP istnieje stała współpraca przy podejmowaniu działań związanych z wystąpieniem awarii przemysłowych w zakładach o ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Działanie: 4.2. Inwentaryzacja instalacji stanowiących potencjalne zagrożenie środowiska i życia ludzi

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego występują trzy rodzaje źródeł zagrożeń środowiska i życia ludzkiego wynikających z działalności człowieka:

1. Działalność podmiotów gospodarczych wykorzystujących w procesie produkcyjnym technologię i substancje mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
2. Lokalizacja na terenie powiatu infrastruktury, której awaria może być przyczyną poważnego wypadku;
3. Transport substancji niebezpiecznych przez teren powiatu.

Ad.1 Zakłady przetwarzające i przechowujące materiały niebezpieczne w ilościach mogących stwarzać ryzyko zagrożenia o charakterze lokalnym to:

- o PZPG „Stomil” ul. Warszawska 49/51 Piastów - amoniak w instalacji chłodniczej.
- o ZAP Sznajder Batterien S. A. ul. Warszawska 47 Piastów - kwas siarkowy stężony, w zbiornikach na zewnątrz, proszek ołowiu.

Ad.2 Zagrożenia wypadkiem wiążą się w szczególności z:

- o silnie rozwiniętą siecią gazową - gazociągi wysokiego ciśnienia przebiegające przez wschodnią część Powiatu (gminy Michałowice i Raszyn). Średnica gazociągu w zależności od odcinka wynosi Dn 50 mm - Dn 150 mm, ciśnienie może wynosić od min. 0.4 Mpa do max. 33 Mpa,
- o liczne stacje benzynowe, zwłaszcza te które położone są na obszarach zurbanizowanych.

Ad.3 Największe prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia stanowiącego ryzyko szkody w środowisku, a nawet zagrożenie życia i zdrowia ludzi stanowi awaria środków transportu, zarówno drogowego jak i kolejowego, którymi przewożone są substancje toksyczne, żrące, palne i wybuchowe oraz innych zagrażających środowisku (utleniające, korozyjne itp.).

- o Transport drogowy – główne zagrożenie występuje autostradzie A2, drodze ekspresowej – Południowej Obwodnicy Warszawy oraz na drogach krajowych E7 i E8. Szczególne zagrożenie stanowi transport po tych trasach (także tranzytowy) substancji niebezpiecznych. Szczególnie niebezpieczne jest przewożenie substancji niebezpiecznych po drogach wojewódzkich i powiatowych, które – jak np. droga 719 – przechodzą przez centra obszarów zurbanizowanych powiatu. W tym przypadku podejmowane są działania mające na celu wyznaczenie takich tras transportu tych substancji, które minimalizować będą zagrożenie dla środowiska i ludzi w przypadku awarii lub wypadku. Nielegalne próby transportu substancji niebezpiecznych po drogach do tego nie przeznaczonych są eliminowane przez policję.

Na terenie powiatu nie ma zlokalizowanych przy drogach zorganizowanych parkingów przystosowanych do przyjmowania pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne – zagrażających bezpieczeństwu ruchu, a także bezpieczeństwu powszechnemu.

- o Transport kolejowy: transport tranzytowy materiałów niebezpiecznych prowadzony jest na trasach Warszawa – Poznań i Warszawa – Żyrardów. Wymiernie nie jest on określony z uwagi na brak monitorowania przewozów w skali kraju. Przez obszar Powiatu (w tym tereny zurbanizowane z rozwiniętą zabudową mieszkalną – Pruszkowa i Brwinowa) przebiega linia kolejowa Warszawa – Łódź, a także fragment Centralnej Magistrali Kolejowej łączącej Warszawę z Krakowem i Katowicami. Brak jest wystarczającej informacji o rodzajach i terminach transportu substancji niebezpiecznych po tych trasach.

W Powiecie Pruszkowskim w okresie sprawozdawczym nie odnotowano poważniejszych awarii.

II CEL SZCZEGÓŁOWY: OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU

1. Cel operacyjny: Ochrona przyrody i krajobrazu z uwzględnieniem wymogów UE

W wyniku wielowiekowego oddziaływania działalności ludzkiej przyroda na terenie Powiatu Pruszkowskiego została silnie przekształcona. Pomimo jednak silnego zurbanizowania tego terenu występują tu obszary o znaczących walorach przyrodniczych, część z nich została objęta różnego rodzaju formami ochrony. Są tu trzy rezerwaty przyrody, obszar chronionego krajobrazu, znaczna ilość pomników przyrody.

Do największych walorów przyrodniczych powiatu należy zaliczyć:

- Rezerwat przyrody (ornitologiczny) Stawy Raszyńskie, na terenie którego stwierdzono gniazdowanie przeszło 100 gatunków ptaków, a dodatkowe 50 gatunków pojawia się tu w okresie przelotów. Jest to także teren występowania wielu gatunków ssaków, płazów i gadów.
- Kompleks leśny Lasów Młochowskich, na terenie którego zlokalizowane są dwa rezerwaty przyrody: Młochowski Grąd i Młochowski Łęg. Występują tu liczne starodrzewia, siedliska grądu, dąbrowy, lasu mieszanego, boru i inne. Rezerwat Młochowski Łęg chroni fragment doliny Utraty z licznymi siedliskami podmokłymi.

Lasy Sękocińskie są fragmentem dawnej puszczy, występują tu liczne, sędziwe drzewa oraz znaczna różnorodność siedlisk. Lasy Sękocińskie stanowią fragment ponadlokalnego korytarza ekologicznego, łączącego kompleksy leśne Mazowieckiego Parku Krajobrazowego z ekosystemami Kampinowskiego Parku Narodowego.

Działanie: 1.1. Inwentaryzacja przyrodnicza

W Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa znajdują się arkusze Mapy Geologiczno – Gospodarczej Polski w skali 1 : 50 000, na których zaznaczono m.in. obiekty ochrony przyrody, złoża kopalin itp.

Działanie: 1.2. Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody

W 2009 r. po zmianie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody stanowisko Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody zostało zniesione. Zgodnie z art. 44 ust. 1, 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j. t. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz.

1220) Gmina ustanawia pomniki przyrody w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

Działanie: 1.3. Popieranie wysiłków gmin, organizacji ekologicznych i indywidualnych obywateli mających na celu stworzenie nowych form ochrony przyrody na terenie Powiatu.

Starostwo Powiatowe ściśle współpracuje z „Towarzystwem Przyrodniczym Bocian”. Działania mają na celu ochronę ptaków zasiedlających budownictwo mieszkalne na terenie Powiatu Pruszkowskiego.

2. Cel operacyjny: Zwiększanie lesistości i dokonanie pojedynczych zadrzewień.

Naturalnym bogactwem Powiatu Pruszkowskiego są lasy, których powierzchnia w powiecie wynosi 2 832 ha, tj. ok. 11% ogólnej powierzchni powiatu, z czego:

- lasy Skarbu Państwa zajmują powierzchnię 2 064 ha,
- lasy nie będące własnością Skarbu Państwa zajmują 768 ha.

Rozmieszczenie lasów na terenie powiatu pruszkowskiego jest nierównomierne, tereny zalesione znajdują się w większości w jego południowo-wschodniej części. Na 1 mieszkańca przypada ok. 0,02 ha lasu.

Działanie: 2.1. Ustalenie czy na terenie Powiatu znajdują się tereny przewidziane do zalesień

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego nie odnotowano zgłoszeń dotyczących nowych zalesień. Powiat charakteryzuje się dużą liczbą małych działek, których właściciele zainteresowani są głównie ich zabudową. Obowiązująca ustawa o lasach ustala, że zgodę na zalesienie gruntu przewidzianego w planie zagospodarowania przestrzennego do zalesienia musi wyrazić właściciel. W praktyce oznacza to niemożność dokonywania nowych zalesień na terenach prywatnych. Przeszkodę w zalesieniach stanowią również tereny zmeliorowane.

Działanie: 2.2. Inwentaryzacja lasów prywatnych

W 2011 r. uruchomiono oprogramowanie „LasInfo Powiat”. Aplikacja ta pozwala użytkownikowi na wprowadzanie informacji o wszelkich zdarzeniach gospodarczych zachodzących w drzewostanach. Użytkownik aplikacji wprowadza dane dotyczące wszelkich zabiegów od przygotowania gleby aż po pozyskanie drewna. Bardzo ważną zaletą aplikacji jest możliwość wydrukowania Świadectwa Legalności Pozyskania Drewna. Po wprowadzeniu takich danych jak gatunek, sortyment, wymiary itp. program automatycznie liczy miąższość pozyskanego drewna i umożliwia natychmiastowe wydrukowanie właściwego świadectwa.

W okresie sprawozdawczym Starosta zatwierdził decyzją 1 uproszczony plan urządzenia lasu, wydał 13 wezwań do uporządkowania działek leśnych, 2 decyzje na odnowienie powierzchni leśnej oraz 102 świadectwa legalności pozyskania drewna

W ramach ochrony istniejących lasów, w latach 2012 - 2013 kontynuowano likwidację gniazd występowania przyplaszczka granatka w drzewostanach sosnowych.

3. Cel operacyjny: Ochrona gleb

Działanie: 3.1. Inwentaryzacja terenów zdegradowanych i wymagających rekultywacji

W związku z art. 36 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2007 r. Nr 75, poz. 493) akta spraw dotyczących rekultywacji zanieczyszczonej gleby lub ziemi wraz z pełną posiadaną dokumentacją oraz rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi zostały przekazane Wojewodzie Mazowieckiemu. Obecnie przedmiotowe zagadnienia są w kompetencji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

4. Cel operacyjny: Ochrona zasobów kopalin i wód podziemnych

Państwowy Instytut Geologiczny co roku sporządza bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

Ustawa Prawo geologiczne i górnicze zezwala osobie fizycznej wydobywać piaski i żwiry, w celu zaspokojenia potrzeb własnych, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli spełnione zostaną poniżej wyszczególnione warunki:

- 1) z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomi o tym starostę, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania;

- 2) wydobywanie będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych;
- 3) wydobywanie nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
- 4) wydobywanie nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

W innym przypadku, działalność w zakresie wydobywania kopalin ze złóż, może być wykonywana tylko po uzyskaniu koncesji.

W wydawanych przez Starostę, na mocy ustawy Prawo geologiczne i górnicze, koncesjach na wydobywanie kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowej ze złóż określa się m.in. rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności, przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność, inne wymagania dotyczące wykonywania działalności objętej koncesją, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska. Ponadto w toku ww. postępowań administracyjnych zasięga się opinii marszałka województwa i uzgadnia przedmiotową działalność z właściwym ze względu na miejsce wykonywania zamierzonej działalności wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta.

Starosta Pruszkowski, jako organ administracji geologicznej udzielił koncesji na:

1. wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Janki-Sokołów I”
(termin obowiązywania koncesji do dnia 31.12.2015 r.);
2. wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Janki-Sokołów VII”
(termin obowiązywania koncesji do dnia 31.12.2015 r.);
3. wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Sokołów-Żwirownia 1”
(termin obowiązywania koncesji do dnia 31.12.2015 r.).

W ramach prowadzonej przez przedsiębiorcę ewidencji zasobów złoża kopaliny sporządza się, corocznie, w terminie do dnia 28 lutego, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, operat ewidencyjny zasobów złoża kopaliny. Na podstawie operatu ewidencyjnego, przedsiębiorca sporządza informację o zmianach zasobów złoża kopaliny i corocznie, w terminie do dnia 15 marca, przekazuje ją właściwemu organowi koncesyjnemu oraz państwowej służbie geologicznej. Ponadto przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, przed upływem miesiąca następującego po półrocznym okresie rozliczeniowym, ma obowiązek przedstawić m.in. organowi koncesyjnemu informację dotyczącą opłaty eksploatacyjnej za wydobytą kopalinę ze złoża w danym okresie rozliczeniowym.

W okresie sprawozdawczym organowi koncesyjnemu przedłożono:

- 2 operaty ewidencyjne zasobów złoża kopaliny;
- 3 informacje o zmianach zasobów złoża kopaliny;

- 6 informacji dotyczących opłaty eksploatacyjnej za wydobytą kopalinę.

W celu ochrony zasobów kopalin, w okresie sprawozdawczym, podjęto następujące działania:

- przeprowadzono wizję lokalną;
- przeprowadzono kontrolę w zakresie wykonywania przez przedsiębiorcę uprawnień i obowiązków z tytułu posiadanej koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża;
- wydano 2 decyzje określające sposób usunięcia stwierdzonych naruszeń warunków określonych w koncesji oraz wymagań ustawy Prawo geologiczne i górnicze;
- wydano decyzję określającą wysokość należnej opłaty eksploatacyjnej.

Starosta, jako organ administracji geologicznej co roku sporządza zestawienie udokumentowanych zasobów wód podziemnych i wyników prac hydrogeologicznych za rok poprzedni. W marcu 2013 r. sporządzono „Zestawienie udokumentowanych zasobów wód podziemnych i wyników prac hydrogeologicznych za rok 2012”.

III CEL SZCZEGÓŁOWY: RACJONALNE GOSPODAROWANIE ŚRODOWISKIEM

1. Cel operacyjny: Ograniczenie materiałochłonności, wodochłonności, energochłonności i odpadowości gospodarki, zatrzymanie wody w środowisku

Działanie: 1.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska

Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska w Powiecie jest realizowane przy wydawaniu decyzji reglamentacyjnych przez Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Od 1 lipca 2012 roku do 30 czerwca 2013 roku wydano 502 decyzji, w tym:

- 192 pozwolenia wodnoprawne;
- 4 dot. wprowadzanie gazów i/lub pyłów do powietrza,
- 89 dotyczących gospodarki odpadami,
- 216 decyzji na wycinkę drzew,
- 1 decyzja określającą dopuszczalny poziom hałasu.

Przyjęto 40 zgłoszeń instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko

Starosta wydając pozwolenia wodnoprawne na zrzut ścieków określa parametry ścieków oraz ich ilość. Kontrolą prawidłowego wypełniania decyzji oraz przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód zajmuje się Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, który może zobowiązać zakład do dostosowania się do przepisów.

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono naruszania warunków wydanych pozwoleń wodnoprawnych ani przepisów dotyczących ochrony wód.

Starosta wydając pozwolenia na wytwarzanie, zbieranie lub odzysk odpadów określa dozwoloną ilość odpadów poddawanych określonym operacjom, ich rodzaj oraz warunki jakie muszą być spełnione przy poszczególnych operacjach związanych z gospodarką odpadami. Kontrolą prawidłowego wypełniania decyzji oraz przestrzegania przepisów dotyczących ustawy o odpadach zajmuje się Starosta – jako organ wydający decyzję oraz Inspekcja Ochrony Środowiska, która może zobowiązać zakład do dostosowania się do przepisów. O każdych nieprawidłowościach Inspekcja Ochrony Środowiska informuje Starostę.

W okresie sprawozdawczym wezwano dwa podmioty do zaprzestania naruszania warunków określonych w decyzjach wydanych na podstawie ustawy o odpadach.

W pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza określa się charakterystykę miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza oraz ustala się rodzaje i ilość gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza. Kontrolą prawidłowego wypełniania decyzji zajmuje się Starosta – jako organ wydający decyzję oraz Inspekcja Ochrony Środowiska, która może przeprowadzić pomiary emisji.

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono przypadków naruszania przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu określa się dopuszczalne poziomy hałasu poza zakładem przy zastosowaniu wskaźników hałasu $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$ w odniesieniu do terenów, na które oddziałuje zakład. W praktyce możliwość kontroli przestrzegania dopuszczalnych poziomów hałasu sprowadza się do wykonywania pomiarów hałasu przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

W okresie sprawozdawczym nie było przypadków stwierdzonego przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu przez podmioty posiadające decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Działanie: 1.2. Kontrola prawidłowego funkcjonowania melioracji wodnych

Kontrola prawidłowego funkcjonowania melioracji wodnych polega w szczególności na:

- Wydawaniu decyzji wodnoprawnych na likwidację lub przebudowę urządzeń melioracyjnych.
- Wydawanie decyzji nakładających obowiązek utrzymywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na zainteresowanych właścicieli gruntów.
- Współpracy z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych Oddział w Warszawie Inspektorat w Grodzisku Mazowieckim przy inwentaryzacji urządzeń wodnych na głównych ciekach Powiatu.
- Współpracy z gminami znajdującymi się na terenie Powiatu w sprawach związanych z lokalnymi podtopieniami powstałymi na skutek braku konserwacji lub niszczeniu urządzeń melioracji szczegółowych oraz zmian stosunków wodnych na gruntach. Przedmiotowa współpraca polegała przede wszystkim na uczestnictwie w organizowanych zarówno przez gminy jak i Powiat kontrolach i wizjach lokalnych, a także spotkaniach odbywających się w Urzędach Gmin, w których uczestniczyli, m.in. mieszkańcy.
- Wyjazdów w teren w celu rozpatrzenia skarg mieszkańców i oceny stanu technicznego urządzeń melioracji szczegółowych

2. Cel operacyjny: Wykorzystanie energii odnawialnej do 7,5 % ogółu energii zużywanej

W okresie sprawozdawczym Staroście Pruszkowskiemu zgłoszono sześć projektów robót geologicznych wykonywanych w celu wykorzystania ciepła Ziemi oraz przedłożono jedną dokumentację geologiczną sporządzoną w przypadku wykonywania prac geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi.

3. Cel operacyjny: Usprawnienie zarządzania środowiskiem

Działanie: 3.1. Wzmocnienie służb ochrony środowiska w gminach i w Powiecie

W Starostwie Powiatowym w Pruszkowie zadania związane z ochroną środowiska realizowane są przede wszystkim w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Realizacja zadań wynika z kompetencji określonych w szeregu ustaw i obejmuje zarówno zadania przypisane administracji samorządowej jak i zlecone zadania administracji rządowej. Najważniejsze akty prawne to: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm), ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21), ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm), ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm). Generalnie można stwierdzić, iż działalność Wydziału ma za zadanie przede wszystkim zapobiegać powstawaniu zanieczyszczeń (oddziaływań, uciążliwości), ograniczać oddziaływania, którym nie można w racjonalny sposób zapobiegać i w związku z tym minimalizować oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska oraz na środowisko jako całość.

Wszystkie wymienione ustawy, nie naruszając postanowień ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 595 z późn. zm.), określają nie tylko organy kompetentne do wydawania określonych decyzji administracyjnych, w tym zezwoleń i pozwoleń na wykonywanie określonych czynności (np. wprowadzanie do środowiska substancji lub energii – m.in. gazów lub pyłów do powietrza, ścieków do wód lub do ziemi; wytwarzanie odpadów i operacje na odpadach – w tym ich odzysk lub unieszkodliwianie; gospodarka w lasach prywatnych i wiele innych działań związanych z ochroną środowiska) ale również określają precyzyjnie wymagania stawiane dokumentom i informacjom, które należy przedłożyć w trakcie prowadzonych postępowań administracyjnych, a także zawartość merytoryczną samych zezwoleń i pozwoleń. Ogromne zróżnicowanie zagadnień, z którymi styka się wydział powoduje, iż jego pracownicy muszą wykazać się dużą wiedzą interdyscyplinarną oraz elastycznością w wykonywaniu powierzonych im zadań.

Działanie: 3.2. Gospodarowanie środkami Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Pruszkowie.

Nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska, uchwalona ustawą z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 215, poz. 1664) zlikwidowała na mocy art. 16, z dniem 31 grudnia 2009 r., powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska. Środki finansowe gromadzone wcześniej jako środki Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeszły z dniem 1 stycznia 2010 r. do budżetu Powiatu.

W dniu 30 marca 2010 r. Rada Powiatu Pruszkowskiego przyjęła uchwałę nr XXXIII/308/10 w sprawie przyjęcia regulaminu przyznawania osobom fizycznym dotacji z tytułu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu Powiatu Pruszkowskiego ze środków budżetu Powiatu Pruszkowskiego. Uchwała ta w dniu 7 lipca 2010 r. została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i weszła w życie z dniem ogłoszenia.

W roku 2012, w okresie od 1 lipca do 31 grudnia z wnioskiem wystąpiło 10 osób, które otrzymały dotacje na łączną kwotę 15 875,09 zł.

W pierwszym półroczu 2013 roku z wnioskiem wystąpiło 7 osób, z których 5 otrzymało dotacje na łączną kwotę 6 810,04 zł.

Łącznie w okresie rozliczeniowym udzielono dotacji 15 osobom, na łączną kwotę 22 685,13 zł. Łączna powierzchnia dachów wymienionych przez osoby, które otrzymały dotację wynosiła 2 635 m².

Melioracje wodne służą do regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz ochronie użytków rolnych przed powodzią. Ich poprawne działanie jest niezwykle istotne, szczególnie w latach o znacznych opadach. Na terenie Powiatu Pruszkowskiego działają trzy spółki wodne, które są odpowiedzialne za wykonanie, utrzymanie i eksploatację urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na obszarze objętym ich działalnością. Spółki te borykają się z problemami związanymi z finansowaniem prac, które zapewnią prawidłowe funkcjonowanie urządzeń melioracyjnych. Z uwagi na powyższe w dniu 19 kwietnia 2011 r. Rada Powiatu Pruszkowskiego uchwałą Nr VI/49/11 przyjęła tryb i zasady przyznawania spółkom wodnym działającym na terenie Powiatu Pruszkowskiego dotacji przeznaczonej na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz realizacji inwestycji, ze środków budżetu Powiatu Pruszkowskiego. Uchwała

ta weszła w życie, po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, w dniu 16 czerwca 2011 r.

W dniu 28 lutego 2012 r. Uchwałą Nr 5.103.2012 kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło o nieważności uchwały Nr XIII/114/11 Rady Powiatu Pruszkowskiego z dnia 29 grudnia 2011 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Pruszkowskiego na 2012 rok w części wydatku w kwocie 180 000 zł w formie dotacji celowych dla spółek wodnych Powiatu Pruszkowskiego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych z dochodów budżetu sklasyfikowanych w rozdziale 90019.

W związku z powyższym w okresie sprawozdawczym nie udzielano dofinansowania dla spółek wodnych.

Działanie: 3.3. Rozszerzanie systemu udostępniania informacji o środowisku zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo Ochrony Środowiska

Zgodnie z przepisami o udostępnianiu informacji o środowisku Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa na bieżąco prowadzi Biuletyn Informacji Publicznej, w którym zamieszczony jest m.in. publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, zawiadomienia o wszczęciu postępowań administracyjnych o wydanie pozwoleń wodnoprawnych, informacje o wydziale z zakresu ustaw: ochrony środowiska, ochrony przyrody, leśnictwa, łowiectwa, o rybactwie śródlądowym.

IV CEL SZCZEGÓŁOWY: EDUKACJA EKOLOGICZNA I PODNOSZENIE POZIOMU ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ MIESZKANCÓW POWIATU

1. Cel operacyjny: Większa aktywność społeczeństwa na rzecz środowiska

- o Na terenie Powiatu prowadzone są liczne działania propagujące zachowania proekologiczne, zarówno przez Starostwo Powiatowe jak i przez poszczególne Gminy.
- o Rośnie zainteresowanie osób fizycznych dotacjami na usuwanie azbestu z pokryć dachowych, tym bardziej, że nie w każdej gminie funkcjonuje dofinansowanie usuwania odpadów zawierających azbest po likwidacji Powiatowych i Gminnych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

- Corocznie uruchamiana jest akcja „Sprzątanie Świata” w porozumieniu z gminami i szkołami z terenu Powiatu Pruszkowskiego.
- W szkołach organizowane są konkursy ekologiczne, mające na celu rozwinięcie u młodzieży świadomości ekologicznej oraz dbałości o środowisko naturalne.

PODSUMOWANIE

- Sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pruszkowskiego za okres od 1 lipca 2012 roku do 30 czerwca 2013 roku jest dokumentem przedstawiającym stan realizacji celów i zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie powiatu.
- Analiza zagadnień związanych z ochroną środowiska na terenie Powiatu Pruszkowskiego wykazała, że działania wytyczone w Programie są w większości realizowane.
- Podjęto działania zmierzające do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców Powiatu Pruszkowskiego. Działania te podejmowane są na szczeblu powiatowym i gminnym.
- Dla osiągnięcia zakładanych celów należy kontynuować akcje edukacyjno – informacyjne dla mieszkańców.
- Dofinansowanie usuwania odpadów zawierających azbest przyspiesza realizację założeń Krajowego Programu Usuwania Azbestu na terenie Powiatu Pruszkowskiego.

